

Reglaments

Decret 91/2025, del 19-3-2025, d'aprovació del Reglament del dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades.

Exposició de motius

El 17 de desembre del 2014, el Govern va aprovar el Reglament regulador del dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades, amb la finalitat de desenvolupar aquest dret en virtut dels torns de guàrdia davant el Cos de Policia i davant els batlles i tribunals, i en virtut dels torns d'ofici penal, civil i administratiu, com també el dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes. Per mitjà del Reglament referit, es va configurar un sistema que permet la continuïtat en la prestació de la defensa i l'assistència tècnica lletrades mitjançant el torn de guàrdia, es van regular per primera vegada els requisits i les condicions per obtenir el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes, i es va reconèixer explícitament el dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades en els àmbits civil i administratiu, amb independència de la situació econòmica de la persona que sol·licita aquest dret.

Posteriorment, el 3 de maig del 2015 es va aprovar la modificació de l'article 22 del Reglament esmentat, per adaptar-lo a les disposicions del Reglament regulador dels barems dels honoraris remuneradors dels serveis del saig.

Més tard, el 24 de març del 2021 es va aprovar una nova modificació del Reglament per, entre altres coses, fer-lo concordar amb el contingut de l'article 18, apartat 2, de la Llei 1/2015, del 15 de gener, per l'eradicació de la violència de gènere i de la violència domèstica, per garantir el dret a l'assistència tècnica lletrada a qualsevol persona víctima de la violència de gènere o de la violència domèstica, amb la finalitat que pogués actuar davant els tribunals i en el marc de tots els processos judicials que derivin, directament o indirectament, de la situació de violència de gènere o de violència domèstica.

El 10 de novembre del 2021 el Govern va aprovar encara una altra modificació reglamentària que afectava únicament l'article 20, relatiu al nivell d'ingressos per sota del qual s'atorga el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes.

Finalment, el 17 de gener del 2024, a través del Decret 20/2024, es va modificar novament el Reglament de constant referència, a l'efecte d'adequar la remuneració de la defensa i l'assistència tècnica lletrades mitjançant els torns d'ofici a les novetats introduïdes pel Codi de procediment civil, i per incorporar mecanismes per garantir el rescabament del Govern quan concorren els requisits perquè la persona beneficiària de la defensa i l'assistència gratuïtes hagi de retornar al Govern determinats imports.

Alhora, es va definir el concepte de *macrojudici*, es va establir un règim específic de remuneració de l'advocat que hagi de prestar la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes en el marc d'aquest tipus de procediment, i es van ajustar les remuneracions per aconseguir més proporcionalitat en relació amb l'actuació professional de l'advocat.

En l'actualitat, s'ha constatat la necessitat d'introduir noves modificacions a la regulació reglamentària, a l'efecte de garantir que s'adeqüi a la realitat de cada moment. Específicament, es fa necessari ampliar l'àmbit d'aplicació del dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades, tenint en compte la sentència del Tribunal Constitucional del 9 de setembre del 2024. Així doncs, en virtut de la nova regulació, es garanteix el dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades a qualsevol persona que pretengui constituir-se com a acusació privada o particular, independentment de si es tracta d'una infracció perseguible a instància de part o de caràcter públic o semipúblic.

Així mateix, a través de la modificació inclosa en aquest nou Reglament, es tornen a actualitzar els imports de les remuneracions en concepte d'honoraris d'advocat, tant pels torns de guàrdia com pels torns d'ofici; i, per als casos en què la defensa i l'assistència tècnica lletrada hagin de prestar-se pel torn d'ofici, es precisa que, en relació amb les sol·licituds del benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades, s'ha d'entendre que concorre un supòsit de manca manifesta de fonamentació quan es presentin més de tres sol·licituds en un període de dotze mesos.

En qualsevol cas, però, l'abast de les modificacions esmentades anteriorment i la facilitat per consultar la norma reglamentària d'ara endavant aconsellen de no promoure una norma reglamentària en què s'estableixin només les disposicions que es reformen, sinó d'aprovar un nou Reglament del dret a la defensa i l'assistència lletrades, per bé que la majoria de les disposicions es mantinguin invariables en relació amb les del Reglament del 17 de gener del 2024.

Ateses les consideracions esmentades, a proposta de la ministra de Justícia i Interior, el Govern, en la sessió del 19 de març del 2025, aprova aquest Decret amb el contingut següent:

Article únic

S'aprova el Reglament del dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades, que entrarà en vigor l'endemà que es publiqui al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Reglament del dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades

Capítol primer. Disposicions generals

Article 1. *Objecte*

Aquest Reglament regula el dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades en els àmbits civil i administratiu davant els batlles i els tribunals, i en l'àmbit penal davant el Cos de Policia i davant els batlles i els tribunals, com també el benefici de la defensa i l'assistència lletrades gratuïtes.

Article 2. *Àmbit d'aplicació*

1. L'Estat andorrà garanteix el dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades, a l'efecte d'acomplir el dret fonamental a la defensa que estableix l'article 10, apartat 2, de la Constitució, a:

- Qualsevol persona sospitosa o detinguda que presti declaració davant el Cos de Policia o en relació amb la qual s'hagi d'efectuar un escorcoll domiciliari o un reconeixement d'identitat.
- Qualsevol persona que comparegui davant els batlles i els tribunals en qualitat d'encausada o inculpada prop de la jurisdicció penal, sempre que la defensa i l'assistència tècnica lletrades siguin preceptives d'acord amb la legislació aplicable, i qualsevol persona que a criteri del batlle o el tribunal competents requereixi la defensa i l'assistència tècnica lletrades prop de les jurisdiccions civil i administrativa.
- Qualsevol persona que ho sol·liciti o ho requereixi amb la finalitat d'actuar prop de la jurisdicció penal, sempre que la defensa i l'assistència tècnica lletrades siguin preceptives d'acord amb la legislació aplicable, i qualsevol persona que pretengui constituir-se com a acusació privada o particular.
- Qualsevol persona que ho sol·liciti amb la finalitat d'actuar prop de les jurisdiccions civil i administrativa, sempre que la defensa i l'assistència tècnica lletrades siguin preceptives d'acord amb la legislació aplicable.
- Qualsevol persona víctima de la violència de gènere o de la violència domèstica que ho sol·liciti o ho requereixi amb la finalitat de presentar una denúncia davant el Cos de Policia i d'actuar en qualsevol procés judicial que derivi, directament o indirectament, d'una situació de violència de gènere o de violència domèstica, fins i tot en la fase d'execució de les resolucions que es dictin en aquest procés.
- Qualsevol persona que ho sol·liciti o ho requereixi amb la finalitat d'atorgar un conveni que formalitzi l'acord assolit mitjançant el Servei d'Atenció i Mediació prop de l'Administració de justícia, i d'obtenir-ne l'homologació judicial posterior en el marc d'un procés de separació matrimonial, de divorci o de regulació o modificació de mesures paternofilials.

g) Qualsevol persona víctima del tràfic d'éssers humans que ho sol·liciti amb la finalitat d'actuar en qualsevol procés judicial que derivi, directament o indirectament, de la seva condició de víctima.

2. En cas que les persones esmentades a l'apartat anterior acreditin una situació econòmica desfavorable o d'insolvència, declarada pel batlle o el tribunal competent, la defensa i l'assistència tècnica lletrades són gratuïtes i a càrrec dels pressupostos generals de l'Estat.

Article 3. Organització

1. El Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra organitza els torns de guàrdia i els torns d'ofici que siguin necessaris a l'efecte d'acomplir les disposicions d'aquest Reglament.

2. En aquest sentit, el Col·legi ha de garantir la continuïtat i l'eficàcia dels torns esmentats a l'apartat anterior.

Capítol segon. Defensa i assistència tècnica lletrades en virtut dels torns de guàrdia i els torns d'ofici

Article 4. Modalitats

1. L'Estat andorrà garanteix el dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades a les persones esmentades a les lletres *a*, *b* i *e* de l'apartat 1 de l'article 2, d'una banda, i a les lletres *c*, *d*, *e*, *f* i *g* de l'apartat 1 de l'article 2, d'altra banda, en virtut dels torns de guàrdia i d'ofici corresponents, respectivament.

2. La defensa i l'assistència tècnica lletrades que s'efectuen en virtut dels torns de guàrdia es garanteixen davant el Cos de Policia d'una banda, i davant els batlles i els tribunals d'altra banda, i es desenvolupen al Despatx Central de la Policia, situat a l'edifici administratiu de l'Obac, i a la Seu de la Justícia, respectivament. Excepcionalment, es poden desenvolupar en altres dependències.

3. La defensa i l'assistència tècnica lletrades que s'efectuen en virtut dels torns d'ofici es garanteixen davant els batlles i els tribunals i es desenvolupen a la Seu de la Justícia. Excepcionalment, es poden desenvolupar en altres dependències.

Article 5. Configuració i assumpció dels torns de guàrdia

1. El torn de guàrdia davant el Cos de Policia es configura diàriament mitjançant quatre advocats diferents que assumeixen la defensa i l'assistència tècnica lletrades (titular, primer suplent, segon suplent i tercer suplent) de qualsevol persona sospitosa o detinguda que hi presti declaració, o en relació amb la qual s'hagi d'efectuar un escorcoll domiciliari o un reconeixement d'identitat.

2. El torn de guàrdia davant els batlles i els tribunals es configura diàriament mitjançant tres advocats diferents que assumeixen la defensa i l'assistència tècnica lletrades (titular, primer suplent i segon suplent) de qualsevol persona que hagi de declarar en qualitat d'encausada o inculpada prop de la jurisdicció penal, sempre que la defensa i l'assistència tècnica lletrades siguin preceptives d'acord amb la legislació aplicable, i de qualsevol persona que a criteri del batlle o el tribunal competent requereixi la defensa i l'assistència tècnica lletrades prop de les jurisdiccions civil i administrativa.

3. L'advocat que assumeix la guàrdia davant els batlles i els tribunals com a titular assumeix, el mateix dia, la guàrdia davant el Cos de Policia com a tercer suplent.

L'advocat que assumeix la guàrdia davant els batlles i els tribunals com a primer suplent assumeix, el mateix dia, la guàrdia davant el Cos de Policia com a segon suplent. L'advocat que assumeix la guàrdia davant els batlles i els tribunals com a segon suplent assumeix, el mateix dia, la guàrdia davant el Cos de Policia com a primer suplent. L'advocat que assumeix la guàrdia davant el Cos de Policia com a titular assumeix, l'endemà, la guàrdia davant el Cos de Policia com a primer suplent.

4. L'advocat que presta la defensa i l'assistència tècnica lletrades per primera vegada davant el Cos de Policia n'ha de garantir la continuïtat davant el Cos de Policia i, sempre que sigui possible, davant els batlles i els tribunals, amb independència de l'advocat que assumeixi la guàrdia davant el Cos de Policia o davant els batlles i els tribunals, com a titular o com a primer suplent, segon suplent o tercer suplent.

Tanmateix, en cas que la persona detinguda renunciï a la defensa i l'assistència tècnica lletrades davant el Cos de Policia en el moment de la detenció, la defensa i l'assistència tècnica lletrades que es puguin prestar amb posterioritat són a càrrec de l'advocat que assumeix la guàrdia davant del Cos de Policia com a titular en el moment en què s'han de prestar aquestes defensa i assistència tècnica lletrades.

L'advocat que presta la defensa i l'assistència tècnica lletrades davant el Cos de Policia n'ha de garantir la continuïtat davant els batlles i els tribunals si la defensa i l'assistència tècnica lletrades es presten el mateix dia o l'endemà del dia en què s'hagin prestat davant el Cos de Policia, sempre que estigui en funcions de guàrdia. En cas que la defensa i l'assistència tècnica lletrades davant els batlles i els tribunals es prestin amb posterioritat a l'endemà del dia en què s'hagin prestat davant el Cos de Policia, han d'anar a càrrec, preferentment i si és possible, de l'advocat que hagi prestat la defensa i l'assistència tècnica lletrades davant el Cos de Policia, i si no fos possible, pel lletrat que estigui de guàrdia aquell dia.

5. L'advocat que presta la defensa i l'assistència tècnica lletrades davant els batlles i els tribunals pel torn de guàrdia ha de continuar prestant, amb posterioritat i si escau, la defensa i l'assistència tècnica lletrades pels torns d'ofici penal, civil o administratiu.

6. Quan calgui garantir la defensa i l'assistència tècnica lletrades mitjançant els torns de guàrdia a diverses persones al mateix temps, tant davant el Cos de Policia com davant els batlles i els tribunals, i el nombre d'advocats titulars o suplents sigui insuficient, l'advocat que assumeix la guàrdia com a titular ha de localitzar, i fer-ne possible la presència i l'actuació, en el termini més breu possible, els altres advocats que siguin necessaris a aquest efecte i estiguin adscrits prèviament als torns de guàrdia establerts pel Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra.

Article 6. *Desenvolupament del torn de guàrdia davant el Cos de Policia*

1. El dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades davant el Cos de Policia en els supòsits assenyalats a les lletres a i e de l'apartat 1 de l'article 2 es fa efectiu mitjançant un torn de guàrdia, que es presta de forma ininterrompuda tots els dies de l'any, per part dels advocats que assumeixen la guàrdia com a titulars o, si escau, com a suplents, que han d'estar sempre localitzables i disponibles.

2. Un cop la persona susceptible de ser defensada i assistida es troba a les dependències del Cos de Policia, se li comunica, de conformitat amb les disposicions de l'article 25 de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, de l'article 11 de la Llei 15/2019, del 15 de febrer, qualificada de la responsabilitat penal de les persones menors d'edat o dels articles 5.d i 18 de la Llei 1/2015, del 15 de gener, per l'eradicació de la violència de gènere i la violència domèstica i del Conveni del Consell d'Europa sobre la lluita contra el tràfic d'éssers humans o un altre text nacional aplicable a aquest efecte, segons escaigui, el seu dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades.

3. Si la persona interessada designa un advocat perquè la defensi i l'assisteixi, la Policia l'avisarà seguidament, moment en el qual ha de manifestar si accepta o no la designació.

4. En cas que la persona interessada no designi un advocat o si, malgrat haver-ho fet, l'advocat designat no accepta la designació o no se'l pot localitzar, i llevat de renúncia expressa, actua l'advocat que assumeix la guàrdia com a titular o, en lloc seu, com a primer suplent, segon suplent o tercer suplent, sempre que la infracció investigada pugui ser constitutiva de delictes, de conformitat amb les disposicions de l'article 24 de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal.

Tanmateix, si es tracta d'un menor d'edat, l'absència de designació, la no acceptació de la designació per part de l'advocat o la impossibilitat de localitzar-lo requereixen en tots els casos l'actuació de l'advocat que assumeix la guàrdia com a titular o, en lloc seu, com a primer suplent, segon suplent o tercer suplent, de conformitat amb les disposicions de l'article 11 de la Llei 15/2019, del 15 de febrer, qualificada de la responsabilitat penal de les persones menors d'edat.

Transcorregut aquest termini sense que cap dels advocats esmentats no comparegui, si la persona és major d'edat es poden iniciar les actuacions sense la seva presència, sense perjudici del que estableix l'apartat 2 de l'article 25 de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal. No obstant això, si la

persona és menor d'edat, no es poden dur a terme sense l'advocat actuacions en les quals sigui necessària la seva presència.

5. La Policia ha de comunicar a l'advocat que assumeix la guàrdia com a titular totes les necessitats existents en matèria de defensa i assistència tècnica lletrades, i l'advocat que correspongui ha de comparèixer a les dependències del Cos de Policia en el termini previst legalment.

Quan la Policia avisa l'advocat que assumeix la guàrdia, li ha de comunicar l'hora a partir de la qual la persona interessada es troba a les dependències del Cos de Policia i l'hora de la seva detenció eventual, la natura de la infracció objecte d'investigació policial, i també la identitat de la persona esmentada i de les altres persones interessades en el marc de la investigació. Aquesta darrera informació es comunica únicament a l'efecte que l'advocat valori si concorren motius d'incompatibilitat.

6. L'advocat que assumeix la guàrdia únicament es pot excusar per motius legítims, de conformitat amb el que disposen la normativa aplicable i els estatuts i les altres normes del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra.

L'advocat que assumeix la guàrdia com a titular s'encarrega de contactar amb els suplents, ja sigui per un motiu d'incompatibilitat, ja sigui pel nombre d'assistències que concorren, i en aquest cas comunica a la Policia sense dilació qui és l'advocat que compareix i actua, a l'efecte de no comprometre el bon funcionament del Cos de Policia.

L'advocat que assumeix la guàrdia com a titular prop del Cos de Policia ha de prestar l'assistència i la defensa tècnica lletrades en primer lloc a les persones detingudes, i, subsidiàriament, a les persones que no estiguin detingudes i a les víctimes de la situació de violència de gènere i violència domèstica i de tràfic d'éssers humans. Si hi ha diverses persones detingudes, l'advocat que assumeix la guàrdia ha de prestar l'assistència i la defensa tècnica lletrades a la persona detinguda que ho requereixi prioritàriament, i, subsidiàriament, a la persona detinguda en el marc del cas que revesteixi una gravetat més gran.

7. Si la persona es troba detinguda, la Policia ha de comunicar a l'advocat que assumeix la guàrdia i que presta la defensa i l'assistència tècnica lletrades el moment en què és alliberada o posada a disposició judicial.

8. En qualsevol cas, la defensa i l'assistència tècnica lletrades per part de l'advocat que assumeix la guàrdia es desenvolupen d'acord amb les disposicions dels articles 14, 18 i 25 de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal o de l'article 11 de la Llei 15/2019, del 15 de febrer, qualificada de la responsabilitat penal de les persones menors d'edat, segons escaigui. D'altra banda, l'advocat que presta la defensa i l'assistència tècnica lletrades mitjançant el torn de guàrdia ha de disposar d'un espai privat i degudament equipat que en garanteixi l'exercici adequat.

Article 7. Desenvolupament del torn de guàrdia davant els batlles i els tribunals

1. El dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades davant els batlles i els tribunals en els supòsits assenyalats a les lletres *b* i *e* de l'apartat 1 de l'article 2 es fa efectiu mitjançant un torn de guàrdia que presten de forma presencial i permanent, a les dependències de la Seu de la Justícia, els dies laborables de les 9 hores a les 15 hores, els advocats que assumeixen la guàrdia com a titulars o, si escau, com a suplents, i els advocats que assumeixen la guàrdia d'acord amb l'apartat 4 de l'article 5.

Els dies laborables a partir de les 15 hores i els dies no laborables, els advocats que assumeixen la guàrdia com a titulars o com a suplents han d'estar sempre localitzables i disponibles, i han d'acudir a la Seu de la Justícia en el termini previst legalment quan siguin requerits a aquest efecte pels batlles o els tribunals, o per l'advocat que assumeix la guàrdia com a titular o, si escau, com a suplent.

Els dies laborables, l'advocat que assumeix la guàrdia com a titular ha d'acudir a les dependències de la Seu de la Justícia a les 9 hores a l'efecte de poder assistir a les declaracions o les altres actuacions que calgui portar a terme.

2. Un cop la persona susceptible de ser defensada i assistida es troba a disposició del batlle o el tribunal davant el qual ha de comparèixer, aquest darrer determina si se li ha de prestar aquesta defensa i assistència mitjançant el torn de guàrdia.

3. En cas afirmatiu, actua l'advocat que l'ha defensat i assistit davant el Cos de Policia, i en cas que la persona hagi renunciat a la defensa i l'assistència tècnica lletrades davant el Cos de Policia, actua l'advocat que assumeix la guàrdia davant del Cos de Policia com a titular en el moment en què s'ha de prestar aquesta defensa i assistència tècnica lletrades o, si escau, els seus suplents.

En cas que no sigui possible, l'advocat que assumeix la guàrdia com a titular avisa l'advocat de guàrdia que actua com a suplent i n'informa el batlle o el tribunal sense dilació.

4. L'advocat que assumeix la guàrdia únicament es pot excusar per motius legítims, de conformitat amb el que disposen la normativa aplicable i els estatuts i les altres normes del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra. En aquest cas avisa seguidament l'advocat que assumeix la guàrdia com a suplent seu i n'informa el batlle o el tribunal sense dilació.

L'advocat que assumeix la guàrdia també ha d'avisar el seu suplent quan no pugui assumir el nombre d'assistències per a les quals se'l requereix, a l'efecte de no comprometre el bon funcionament de l'òrgan judicial davant el qual s'han de prestar aquestes assistències.

5. En qualsevol cas, la defensa i l'assistència tècnica lletrades per part de l'advocat que assumeix la guàrdia es desenvolupen d'acord amb les disposicions de l'article 14 i de la lletra d de l'apartat 1 de l'article 24 i de l'article 55 de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, o de l'apartat 3 de l'article 22 de la Llei 15/2019, del 15 de febrer, qualificada de la responsabilitat penal de les persones menors d'edat, segons escaigui.

D'altra banda, l'advocat que presta la defensa i l'assistència lletrades mitjançant el torn de guàrdia ha de disposar d'un espai privat i degudament equipat que en garanteixi l'exercici adequat.

Article 8. Desenvolupament del torn d'ofici penal

1. El dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades davant els batlles i els tribunals es fa efectiu mitjançant un torn d'ofici penal, en virtut del qual l'advocat designat assumeix la defensa i l'assistència tècnica lletrades de la persona interessada durant la tramitació del procés penal i a partir del moment en què:

a) La persona ho sol·liciti o ho requereixi amb la finalitat d'actuar prop de la jurisdicció penal, sempre que la defensa i l'assistència tècnica lletrades siguin preceptives d'acord amb la legislació aplicable, o a l'efecte de constituir-se com a acusació privada o particular en un procés penal, de conformitat amb els supòsits assenyalats a la lletra c de l'apartat 1 de l'article 2.

b) La víctima de violència de gènere o de violència domèstica ho sol·liciti o ho requereixi en el supòsit assenyalat a la lletra e de l'apartat 1 de l'article 2.

c) La víctima de tràfic d'éssers humans ho sol·liciti o ho requereixi en el supòsit assenyalat a la lletra g de l'apartat 1 de l'article 2.

2. L'advocat designat pel torn d'ofici penal ha d'assistir a qualsevol actuació que s'efectuï en presència de la persona interessada o en la qual sigui necessària la presència de l'advocat, d'acord amb la legislació aplicable.

3. La designació d'un advocat pel torn d'ofici penal fa possible la seva actuació en els termes indicats a l'apartat anterior, i aquesta actuació cessa únicament quan la persona interessada designi un altre advocat perquè la defensa i l'assisteixi, o quan la defensa i l'assistència tècnica lletrades recaiguin en un altre advocat adscrit al torn d'ofici penal, d'acord amb la normativa aplicable i els estatuts i les altres normes del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra.

4. L'advocat designat pel torn d'ofici penal és l'únic advocat habilitat per prestar la defensa, l'assistència tècnica i la representació lletrades de la persona interessada, sense perjudici que pugui ser substituït per un altre advocat adscrit al torn d'ofici penal, d'acord amb la normativa aplicable i els estatuts i les altres normes del Col·legi.

5. Excepcionalment, en cas que l'advocat designat pel torn d'ofici penal no presti la defensa i l'assistència tècnica lletrades i tampoc no ho faci un altre advocat en substitució seva, aquesta defensa i assistència tècnica són prestades puntualment per l'advocat que assumeix la guàrdia com a titular o, si escau, com a

primer suplent o segon suplent, davant els batlles i els tribunals, malgrat que aquesta defensa i assistència tècnica lletrades no es retribueixen separatament.

Article 9. *Desenvolupament dels torns d'ofici civil i administratiu*

1. El dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades davant els batlles i els tribunals es fa efectiu mitjançant un torn d'ofici civil i un torn d'ofici administratiu, en virtut dels quals l'advocat designat assumeix la defensa i l'assistència tècnica de la persona interessada durant la tramitació del procés civil o administratiu i a partir del moment en què:

- a) El batlle o el tribunal competent, d'acord amb la legislació aplicable, decideix que aquesta persona ha de ser defensada i assistida per un advocat en els supòsits assenyalats a la lletra d de l'apartat 1 de l'article 2.
- b) La víctima de violència de gènere o de violència domèstica ho sol·liciti o ho requereixi en els supòsits assenyalats a la lletra e de l'apartat 1 de l'article 2.
- c) La víctima de tràfic d'éssers humans ho sol·liciti o ho requereixi en els supòsits assenyalats a la lletra g de l'apartat 1 de l'article 2.
- d) La persona interessada ho sol·liciti o ho requereixi amb la finalitat d'atorgar un conveni que formalitzi l'acord assolit mitjançant el Servei d'Atenció i Mediació prop de l'Administració de justícia i d'obtenir-ne l'homologació judicial, d'acord amb el que estableix la lletra f de l'apartat 1 de l'article 2.

2. L'advocat designat pels torns d'ofici civil i administratiu assumeix la defensa i l'assistència tècnica de la persona interessada en el sentit més ampli i d'acord amb el que estableix la legislació aplicable.

3. La designació d'un advocat pels torns d'ofici civil i administratiu fa possible la seva actuació en els termes indicats a l'apartat anterior, i aquesta actuació cessa únicament quan la persona interessada designi un altre advocat perquè la defensa i l'assisteixi, quan la defensa i l'assistència tècnica lletrades recaiguin en un altre advocat adscrit als torns d'ofici civil i administratiu, d'acord amb la normativa aplicable i els estatuts i les altres normes del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra, o quan concorri el supòsit que estableix l'apartat 5 d'aquest article.

4. L'advocat designat pels torns d'ofici civil i administratiu és l'únic advocat habilitat per prestar la defensa i l'assistència tècnica lletrades de la persona interessada, sense perjudici que pugui ser substituït per un altre advocat adscrit als torns d'ofici civil i administratiu, d'acord amb la normativa aplicable i els estatuts i les altres normes del Col·legi.

5. Si en el termini d'un any des del dia en què s'ha designat l'advocat pels torns d'ofici civil i administratiu no s'ha pogut iniciar cap actuació en el marc del procés corresponent, per causa imputable directament a la persona interessada, l'advocat ho ha de comunicar al Col·legi. La Junta de Govern o l'òrgan col·legial en el qual hagi delegat aquesta funció pot decidir que la designació ha quedat sense efecte. Tanmateix, la designació segueix vigent mentre no es dicti una resolució que estableixi el contrari.

Article 10. *Procediment per a la designació d'un advocat pels torns d'ofici*

1. La persona que sol·licita la defensa i l'assistència tècnica lletrades pels torns d'ofici penal, civil i administratiu ha de demanar-ho al batlle o el tribunal coneixedor del procés en el marc del qual s'han de dur a terme aquesta defensa i assistència tècnica o, en cas que no s'hagi iniciat o incoat el procés, al batlle a qui per torn de jurisdicció voluntària correspongui.

2. La sol·licitud s'ha de fer omplint el formulari que consta com a annex 1 d'aquest Reglament, el qual s'ha de presentar al registre de la Batllia o del tribunal que correspongui, sense perjudici del que s'estableix a l'apartat 5 d'aquest article.

3. El batlle o el tribunal competent resol la sol·licitud mitjançant un aute en el termini màxim de tres dies hàbils i ho notifica a la persona interessada en el termini més breu possible. En cas que estimi la sol·licitud, ho comunica tot seguit al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra.

4. Contra l'autè que desestima la sol·licitud de defensa i assistència tècnica lletrades es pot interposar recurs en el termini i davant l'òrgan jurisdiccional que estableixi la legislació aplicable. Tanmateix, si la decisió ha estat adoptada per un batlle instructor, el recurs contra aquest autè se substancia d'acord amb el que disposa l'article 194 de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal.

5. En cas que la persona requereixi la defensa i l'assistència tècnica lletrades pel torn d'ofici penal, el batlle o el tribunal coneixedor del procés en el marc del qual s'han de dur a terme aquesta defensa i assistència tècnica ho fa constar mitjançant una diligència que signa la persona interessada, sempre que sigui possible. Tot seguit ho comunica al Col·legi.

6. Un cop rep les comunicacions assenyalades als apartats 3 i 5 d'aquest article, el Col·legi designa un advocat pel torn d'ofici que correspongui i ho fa saber al batlle o al tribunal competent en el termini màxim de dos dies hàbils.

Article 11. *Comunicació dels torns de guàrdia*

1. El Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra lliura al director del Cos de Policia, de forma mensual i prèvia a l'inici del període corresponent, la relació que hagi establert dels advocats que assumeixen diàriament la defensa i l'assistència tècnica lletrades mitjançant el torn de guàrdia davant el Cos de Policia.

2. També lliura als presidents de la Batllia, del Tribunal de Corts i del Tribunal Superior de Justícia, amb la mateixa periodicitat i anticipació, la relació que hagi establert dels advocats que assumeixen diàriament la defensa i l'assistència tècnica lletrades mitjançant els torns de guàrdia davant els batlles i els tribunals.

3. Qualsevol modificació sobrevinguda en la relació mensual dels advocats que assumeixen la defensa i l'assistència tècnica lletrades mitjançant els torns de guàrdia ha de ser comunicada al director del Cos de Policia i als presidents de la Batllia, del Tribunal de Corts i del Tribunal Superior de Justícia, segons el cas, en el termini més breu possible.

4. La relació esmentada ha d'incloure la identitat i el número de telèfon de contacte dels advocats que assumeixen cadascuna de les guàrdies, sigui com a titulars, sigui com a primers suplents, segons suplents o tercers suplents.

Article 12. *Control dels torns de guàrdia*

1. El Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra duu un registre diari de la defensa i l'assistència tècnica lletrades prestades en virtut dels torns de guàrdia en què consta la identitat de l'advocat que les ha prestat, sigui com a titular, sigui com a primer suplent, segon suplent o tercer suplent, i el nombre i el tipus d'aquestes assistències, així com les guàrdies prestades sense assistència efectiva.

2. Els presidents de la Batllia, del Tribunal de Corts i del Tribunal Superior de Justícia duen un registre en els mateixos termes indicats a l'apartat anterior, degudament certificat pel secretari judicial adscrit a l'oficina judicial o al tribunal davant els quals s'ha prestat cadascuna de les assistències.

3. El director del Cos de Policia duu un registre en els mateixos termes indicats a l'apartat 1 d'aquest article, degudament signat per l'agent de Policia de grau més alt que hagi participat en l'actuació en el marc de la qual s'han prestat cadascuna de les assistències.

4. El Col·legi lliura mensualment al ministeri encarregat de la justícia una còpia del registre indicat a l'apartat 1 d'aquest article, amb les dades que corresponen al mes immediatament anterior.

5. Els presidents de la Batllia, del Tribunal de Corts i del Tribunal Superior de Justícia lliuren mensualment al ministeri encarregat de la justícia, a través del Consell Superior de la Justícia, una còpia del registre esmentat a l'apartat 2 d'aquest article, amb les dades que corresponen al mes immediatament anterior.

6. El director del Cos de Policia lliura mensualment al ministeri encarregat de la justícia una còpia del registre esmentat a l'apartat 3 d'aquest article, amb les dades que corresponen al mes immediatament anterior.

7. Els registres esmentats en aquest article poden ser duts per mitjans informàtics que en garanteixin plenament el contingut.

Article 13. Control dels torns d'ofici

1. El Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra duu un registre cronològic de la defensa i l'assistència tècnica lletrades prestades en virtut dels torns d'ofici en què consta la identitat de l'advocat que les ha prestat, la identitat de la persona a la qual es presta la defensa i l'assistència tècnica lletrades, el nombre i el tipus d'oficis, i la data de la resolució corresponent.

2. El president de la Batllia duu un registre en els mateixos termes indicats a l'apartat anterior, degudament certificat pel secretari judicial adscrit a la presidència de la Batllia, en què s'especifica la data de la finalització de les assistències prestades.

3. El Col·legi lliura cada tres mesos al ministeri encarregat de la justícia una còpia del registre esmentat a l'apartat 1 d'aquest article, amb la relació de les assistències que hagin finalitzat en els darrers tres mesos.

4. El president de la Batllia lliura cada tres mesos al ministeri encarregat de la justícia, a través del Consell Superior de la Justícia, una còpia del registre esmentat a l'apartat 2 d'aquest article, amb la relació de les assistències que hagin finalitzat en els darrers tres mesos.

5. Els registres esmentats en aquest article poden ser duts per mitjans informàtics que en garanteixin plenament el contingut.

Article 14. Remuneració dels torns de guàrdia

1. Els honoraris de l'advocat que hagi prestat la defensa i l'assistència tècnica lletrades en virtut dels torns de guàrdia, així com la defensa i l'assistència tècnica lletrades previstes a l'apartat 4 de l'article 5, són abonats pel Govern a càrrec dels pressupostos generals de l'Estat, a través del ministeri encarregat de la justícia, d'acord amb els barems i les tarifes que figuren a l'annex 3 d'aquest Reglament, els quals es poden incrementar anyalment d'acord amb la variació de l'índex de preus de consum si així ho estableix la Llei del pressupost.

No obstant això, el Govern es pot rescabalar del pagament efectuat a l'advocat en concepte d'honoraris a càrrec de la persona defensada i assistida, de conformitat amb les disposicions de l'article 17.

2. L'assumpció durant el mateix dia per part d'un mateix advocat de la titularitat i la suplència o de dos suplències en virtut dels torns de guàrdia, davant el Cos de Policia i davant els batlles i els tribunals, en els termes indicats als apartats 3 i 4 de l'article 5, no es remunera de forma cumulativa.

En aquests supòsits, només es remunera l'actuació com a titular davant el Cos de Policia i davant els batlles i els tribunals, i l'actuació com a primer suplent davant el Cos de Policia i davant els batlles i els tribunals, sigui amb assistència o sense assistència, segons escaigui, i d'acord amb els barems i les tarifes que figuren a l'annex 3 d'aquest Reglament.

3. Un cop rebudes les còpies mensuals dels registres, tal com estableixen els apartats 4 a 6 de l'article 12, i amb la presentació prèvia de la factura corresponent, el Govern, a través del ministeri encarregat de la justícia, lliura al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra, dins els seixanta dies següents, l'import dels honoraris que corresponen a la defensa i l'assistència tècnica lletrades prestades en virtut dels torns de guàrdia.

Article 15. Remuneració dels torns d'ofici

1. Llevat del supòsit que estableix l'apartat 2 següent, els honoraris de l'advocat que hagi prestat la defensa i l'assistència tècnica lletrades en virtut dels torns d'ofici són abonats pel Govern a càrrec dels pressupostos generals de l'Estat, a través del ministeri encarregat de la justícia, d'acord amb els barems i les tarifes que figuren a l'annex 4 d'aquest Reglament, els quals es poden incrementar anyalment d'acord amb la variació de l'índex de preus de consum si així ho estableix la Llei del pressupost.

No obstant això, el Govern pot reclamar el pagament efectuat a l'advocat en concepte d'honoraris a la persona defensada i assistida, de conformitat amb les disposicions de l'article 17.

2. Els honoraris de l'advocat que hagi prestat la defensa i l'assistència tècnica lletrades en virtut del torn d'ofici civil amb la finalitat d'atorgar i homologar judicialment un conveni que formalitzi l'acord assolit mitjançant el Servei d'Atenció i Mediació prop de l'Administració de justícia són abonats íntegrament i directament per

les persones interessades a l'advocat esmentat, llevat que els hagi estat atorgat el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes, d'acord amb les disposicions del capítol tercer d'aquest Reglament.

L'import dels honoraris de l'advocat en cap cas no pot ser superior a 681 euros. Tanmateix, en el supòsit en què a les persones interessades els hagi estat atorgat el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes, els honoraris de l'advocat es determinen d'acord amb la tarifa que consta a l'apartat 6 de l'annex 4 d'aquest Reglament.

En cas que el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes només sigui atorgat a una part dels integrants de l'acord assolit pel Servei d'Atenció i Mediació, les tarifes esmentades als apartats anteriors són assumides per les persones que no disposin del benefici esmentat i pel Govern de forma proporcional.

3. La remuneració és única per a cada procés en què s'hagi prestat la defensa i l'assistència tècnica lletrades pel torn d'ofici corresponent, amb independència dels advocats que hi hagin intervingut. En aquest sentit, correspon al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra decidir com s'efectua el repartiment de la remuneració entre els diversos advocats que, si és el cas, hagin intervingut en un mateix procés.

La remuneració es pot fer efectiva per a cada procés a partir del moment en què n'hagi finalitzat la primera instància.

4. Un cop rebudes les còpies trimestrals dels registres i la relació d'assistències, tal com estableixen els apartats 3 i 4 de l'article 13, i amb la presentació prèvia de la factura corresponent, el Govern, a través del ministeri encarregat de la justícia, lliura al Col·legi, dins els seixanta dies següents, l'import dels honoraris que corresponen a la defensa i l'assistència tècnica lletrades prestades en virtut dels torns d'ofici.

Article 16. Desplaçaments a l'estranger

Quan l'advocat que presta la defensa i l'assistència tècnica lletrades en virtut dels torns d'ofici s'hagi de desplaçar imprescindiblement a l'estranger per al seguiment o la pràctica d'actuacions que hagin decidit els batlles i els tribunals andorrans, pot sol·licitar al ministeri encarregat de la justícia, a través del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra, l'abonament de les despeses ocasionades pel desplaçament, d'acord amb els barems que aplica el Govern en aquesta matèria.

Article 17. Rescabament

1. La persona defensada i assistida en virtut dels torns de guàrdia o d'ofici ha de satisfer al Govern els honoraris de l'advocat que l'hagi defensat i assistit i que hagin estat abonats pel Govern en virtut de l'apartat 1 de l'article 15, d'acord amb els barems i les tarifes que figuren als annexos 3 i 4 d'aquest Reglament.

Tanmateix, llevat del supòsit que estableix l'apartat 2 de l'article 15, l'advocat designat pel torn d'ofici pot reclamar igualment a la persona defensada i assistida el complement d'honoraris que correspongui, sempre que l'import total dels honoraris s'ajusti a les normes orientadores establertes pel Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra.

2. Si la defensa i l'assistència tècnica lletrades s'han prestat en el marc d'un procés penal en què la persona interessada té la condició d'encausada, inculpada o processada, l'obligació de pagament al Govern esmentada a l'apartat anterior únicament és exigible si la resolució judicial ferma que recaigui al terme d'aquest procés la condemna al pagament de les costes judicials.

3. Si la defensa i l'assistència tècnica lletrades s'han prestat en el marc d'un procés civil o administratiu, o d'un procés penal en què la persona interessada té la condició d'acusadora particular o privada, aquesta persona ha d'acomplir l'obligació de pagament al Govern esmentada a l'apartat 1 en el termini màxim de sis mesos a comptar de la data en què la defensa i l'assistència tècnica lletrades li han estat atorgades.

Capítol tercer. Defensa i assistència tècnica lletrades gratuïtes

Article 18. Persones beneficiàries

1. Poden ser beneficiàries de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes les persones físiques de nacionalitat andorrana o que siguin titulars d'una autorització d'immigració de residència o de treball vigent,

així com les associacions sense ànim de lucre, les fundacions i les societats a les quals s'hagi declarat en cessació de pagaments o fallida, sempre que aquestes entitats tinguin el domicili al Principat d'Andorra i hi estiguin degudament inscrites.

En el marc dels processos administratius que tinguin com a objecte la denegació, la revocació o l'anul·lació de l'autorització d'immigració de residència o de treball, o l'expulsió del territori del Principat d'Andorra, o en atenció a aquests processos, també poden ser beneficiàries de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes les persones físiques de nacionalitat estrangera.

2. El benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes no es pot atorgar quan les despeses corresponents puguin ser sufragades en virtut d'un contracte d'assegurança de protecció jurídica o un sistema de protecció anàleg.

3. Es reconeix el dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes, amb independència de la seva nacionalitat i de la seva situació d'immigració, a les víctimes de tràfic d'éssers humans en els processos judicials que derivin, directament o indirectament, de la seva condició de víctima.

Article 19. Requisits econòmics

1. Per atorgar el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes, les persones que ho sol·licitin han d'acreditar una situació econòmica desfavorable o d'insolvència.

2. Es considera que concorre una situació econòmica desfavorable o d'insolvència quan la persona sol·licitant no té uns ingressos suficients per respondre a les despeses derivades de la defensa i l'assistència tècnica lletrades, i alhora tampoc no disposa d'un patrimoni suficient a aquest efecte.

3. També es considera que concorre una situació econòmica desfavorable o d'insolvència quan la persona que sol·licita el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes al·lega que pateix *violència econòmica*. S'entén per violència econòmica el comportament mitjançant el qual l'agressor controla els diners de la víctima, en redueix l'autonomia i n'augmenta la dependència i el sentiment de menyspreu.

En el cas que estableix el paràgraf anterior, no s'apliquen els articles 20 i 21, sense perjudici del que disposa l'apartat 4 de l'article 27.

4. Es reconeix el dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes, amb independència de la seva situació econòmica, a les víctimes de tràfic d'éssers humans en els processos judicials que derivin, directament o indirectament, de la seva condició de víctima.

5. En cas que la defensa i l'assistència tècnica lletrada hagi de prestar-se pel torn d'ofici, de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 4, el batlle o el tribunal pot no admetre la sol·licitud quan la pretensió que es vol formular i per a la qual se sol·licita la declaració de la situació econòmica desfavorable o d'insolvència es troba mancada manifestament de fonamentació. Particularment, s'ha de considerar que concorre un supòsit de manca manifesta de fonamentació quan es presentin més de tres sol·licituds en un període de dotze mesos.

Les disposicions d'aquest apartat no són aplicables a les sol·licituds relatives a la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes en els supòsits previstos a les lletres e i g de l'apartat 1 de l'article 2.

Article 20. Ingressos

1. Per determinar la insuficiència d'ingressos de les persones físiques, es calculen els ingressos econòmics bruts anuals que percebin directament o indirectament, per tots els conceptes i per unitat familiar, els quals no han de superar els llindars següents:

- a) El salari mínim interprofessional anual si es tracta d'una persona no integrada en una unitat familiar.
- b) El salari mínim interprofessional anual augmentat en un 70% si es tracta d'una persona integrada en una unitat familiar formada per un matrimoni o dos persones que mantenen una situació de fet equivalent.
- c) El salari mínim interprofessional anual augmentat en un 50% per cada membre de la unitat familiar de menys de catorze anys i en un 70% per cada membre de la unitat familiar de més de catorze anys, si

es tracta d'una persona integrada en una unitat familiar formada per un matrimoni o dos persones que mantenen una situació de fet equivalent i altres familiars fins al segon grau de consanguinitat.

d) El salari mínim interprofessional anyal augmentat en un 50% per cada membre de la unitat familiar de menys de catorze anys i en un 70% per cada membre de la unitat familiar de més de catorze anys, tot plegat incrementat en un 20% si es tracta d'una persona integrada en una unitat familiar monoparental.

e) En cas que la unitat familiar estigui integrada per una persona o més amb una discapacitat reconeguda per la Comissió Nacional de Valoració (Conava), el llinar es calcula d'acord amb les lletres *a* a *d* anteriors i s'incrementa seguidament en un 20% per cada membre de la unitat familiar que tingui acreditada aquesta condició.

Si la persona que té la condició de persona amb discapacitat reconeguda per la Comissió Nacional de Valoració (Conava) és beneficiària de la pensió de solidaritat per a persones amb discapacitat atorgada pel Govern, el llinar s'incrementa en un 50% del LECS personal per cada membre de la unitat familiar que tingui acreditada aquesta condició si els ingressos que complementen l'import de la pensió procedeixen d'ocupacions a temps parcial o a baix rendiment o d'altres per compte propi.

2. Sense perjudici del que s'estableix a l'apartat anterior, si la persona física que sol·licita el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes acredita l'existència d'interessos familiars en el procés en el marc del qual sol·licita aquest dret, els ingressos econòmics es poden valorar individualment.

3. Els ingressos que es tenen en compte a l'hora de valorar la situació econòmica de les persones físiques són els relatius a l'any civil anterior a la data en què es presenta la sol·licitud. Tanmateix, es pot tenir en compte la mitjana mensual dels ingressos percebuts des de l'1 de gener de l'any en què es presenta la sol·licitud si s'ha produït una modificació del nivell d'ingressos que així ho justifiqui.

4. Per determinar la insuficiència d'ingressos de les persones jurídiques, cal que acreditin un resultat comptable durant l'any anterior a la presentació de la sol·licitud inferior al salari mínim interprofessional anyal.

Article 21. Patrimoni

1. Per valorar la insuficiència de patrimoni de les persones físiques o jurídiques, es té en compte la titularitat de tot tipus de béns mobles i immobles i de drets, tant a Andorra com a l'estranger, fins i tot si aquests béns i drets no produeixen rendiments, llevat que constitueixin l'habitatge habitual de la persona sol·licitant. També se n'exceptuen els béns i els drets que no puguin ser venuts o bé donats en garantia sense provocar una pertorbació greu a la persona sol·licitant.

2. A aquest efecte, també es tenen en compte els signes externs que posin de manifest la capacitat econòmica real de la persona sol·licitant, i es denega el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes si aquests signes desmenteixen la declaració efectuada i evidencien que la persona sol·licitant disposa d'un patrimoni suficient o d'uns ingressos que superen els llinars establerts a l'article 20.

Article 22. Atorgament excepcional

1. Excepcionalment, es pot atorgar el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes a les persones que ho sol·liciten i tenen uns ingressos que superen els llinars establerts a l'article 20, si acrediten unes despeses o unes càrregues molt importants que així ho justifiquin, o quan les despeses previsibles del procés en el marc del qual o en atenció al qual presenten la sol·licitud siguin molt elevades d'acord amb els ingressos dels quals disposen.

2. No obstant això, per atorgar el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes a l'empara de l'apartat anterior, els ingressos de les persones que el sol·liciten no poden en cap cas superar dos vegades els llinars establerts a l'article 20 i les persones que el sol·liciten han de complir, d'altra banda, el requisit de la insuficiència de patrimoni.

3. La resolució judicial en què s'atorga el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes a l'empara de l'apartat 1 d'aquest article pot comprendre només algunes de les prestacions que s'estableixen a l'article 23.

Article 23. *Contingut*

El benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes inclou, a banda de la defensa, l'assistència tècnica i, si escau, la representació lletrades d'acord amb el que estableixen els articles 6, 7, 8 i 9, segons el cas, les prestacions següents:

- a) Exempció de les taxes judicials preceptives i del pagament dels dipòsits, les consignacions i les caucions necessaris per a la interposició de recursos o mesures cautelars.
- b) Exempció del pagament dels honoraris dels perits nomenats pel batlle o el tribunal competent, i en general qualsevol altra despesa ocasionada com a conseqüència de les diligències practicades en el marc del procés corresponent que siguin autoritzades pel batlle o el tribunal competent.
- c) Exempció del pagament de la provisió de fons que forma part de la remuneració del saig, en els termes que estableixi el Reglament regulador dels barems dels honoraris remuneradors dels serveis del saig.
- d) Obtenció gratuïta de les còpies judicials i de qualsevol document o instrument necessaris en el marc del procés corresponent.

Article 24. *Extensió*

1. L'atorgament del benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes en el marc d'un procés determinat o en atenció a aquest procés comprèn tots els tràmits i els incidents que s'hi substanciïn, tant en fase declarativa com executiva, inclosos els recursos contra les resolucions que posin fi a cada instància d'aquest procés.

2. L'atorgament del benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes se cénixeix a un procés determinat i no es pot fer extensiu a un procés diferent, llevat del cas que el batlle o el tribunal competent decideixi l'acumulació dels processos esmentats.

3. Si la jurisdicció davant la qual s'interposa un procés en el marc del qual o en atenció al qual s'ha atorgat el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes es declara incompetent, aquest dret subsisteix en el marc del procés que s'interposi davant la jurisdicció competent, sense necessitat d'efectuar un nou atorgament.

Article 25. *Procediment per a l'atorgament del benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes*

1. La persona que sol·licita el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes ha de demanar-lo al batlle o el tribunal coneixedor del procés en el marc del qual s'han de dur a terme aquesta defensa i assistència tècnica o, en cas que no s'hagi iniciat o incoat el procés, al batlle a qui per torn de jurisdicció voluntària correspongui.

2. La sol·licitud s'ha de fer omplint el formulari que consta com a annex 2 d'aquest Reglament, el qual s'ha de presentar al registre de la Batllia o del tribunal que correspongui. Aquesta sol·licitud ha de precisar les dades personals i familiars de la persona sol·licitant i tota la informació necessària a l'efecte que el batlle o el tribunal competent pugui apreciar degudament el compliment dels requisits establerts als articles 19 a 22. També ha de contenir una explicació succinta de la pretensió que es vol exercitar perquè el batlle o el tribunal competent comprovi que no es troba mancada manifestament de fonamentació, d'acord amb el que preveu l'article 100 de la Llei transitòria de procediments judicials i l'apartat 5 de l'article 19 d'aquest Reglament.

3. El batlle o el tribunal competent pot ordenar d'ofici la pràctica de les proves que consideri necessàries a l'efecte de cerciorar-se del compliment dels requisits establerts als articles 19 a 22, i a l'article 100 de la Llei transitòria de procediments judicials.

4. El batlle o el tribunal competent resol la sol·licitud mitjançant un aute en el termini màxim de tres dies hàbils i ho notifica a la persona interessada en el termini més breu possible. En cas que estimi la sol·licitud, ho comunica tot seguit al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra.

Si la informació o l'explicació facilitades per la persona sol·licitant són insuficients o incompletes a criteri del batlle o el tribunal competent, el batlle o el tribunal li concedeix un termini improrrogable de cinc dies

hàbils perquè ho esmeni. Transcorregut aquest termini sense que la persona sol·licitant hagi aportat la informació o l'explicació complementàries requerides, el batlle o el tribunal competent dicta un aute per arxivar sense cap altre tràmit la sol·licitud.

5. Contra l'aute que arxiva o desestima la sol·licitud del benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes es pot interposar un recurs en el termini i davant l'òrgan jurisdiccional que estableixi la legislació aplicable. Tanmateix, si la decisió ha estat adoptada per un batlle instructor, el recurs contra aquest aute se substancia d'acord amb el que disposa l'article 194 de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal.

6. Un cop rep la comunicació assenyalada a l'apartat 4 d'aquest article, el Col·legi designa un advocat pel torn d'ofici que correspongui i ho fa saber al batlle o al tribunal competent en el termini màxim de dos dies hàbils.

En el marc de la defensa i l'assistència lletrades de víctimes de violència de gènere i violència domèstica davant el Cos de Policia, el Col·legi comunica el reconeixement del benefici de la justícia gratuïta a l'advocat del torn de guàrdia que va actuar d'acord amb la lletra e de l'apartat 1 de l'article 2, i ho fa saber al batlle o al tribunal competent en el termini màxim de dos dies hàbils.

7. El batlle o el tribunal coneixedor del procés en el marc del qual s'han de dur a terme la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes pot decidir suspendre la tramitació en espera que es resolgui aquesta sol·licitud, si considera que en cas contrari la persona sol·licitant pot trobar-se en una situació d'indefensió, sense perjudici de les mesures conservatòries urgents que pugui adoptar entretant.

Article 26. *Situació econòmica desfavorable o d'insolvència sobrevinguda*

1. En els processos civils i administratius no es pot atorgar el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes a la part actora una vegada hagi interposat la demanda, i a la part defensora una vegada hagi presentat la contesta a la demanda, llevat que en la sol·licitud acreditin que les circumstàncies vinculades a la situació econòmica desfavorable o d'insolvència han sobrevingut amb posterioritat.

2. En els processos penals no es pot atorgar el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes a l'acusador privat o particular una vegada hagi interposat la querella, llevat que en la sol·licitud acreditin que les circumstàncies vinculades a la situació econòmica desfavorable o d'insolvència han sobrevingut amb posterioritat.

3. En els supòsits anteriors, quan la persona interessada acrediti una situació econòmica desfavorable o d'insolvència sobrevinguda, el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes s'aplica a totes les actuacions que es facin des de la petició d'aquest benefici i per als tràmits que s'hagin efectuat a partir del moment de la sol·licitud, sempre que sigui resolta favorablement.

Article 27. *Millora de la situació econòmica*

1. En qualsevol estadi i moment del procés en el marc del qual s'ha atorgat el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes, la persona beneficiària ha de comunicar al batlle o al tribunal competent qualsevol millora de la seva situació econòmica, tant pel que fa als ingressos com pel que fa a la situació patrimonial. Aquesta obligació s'ha de fer constar expressament en la diligència de notificació de l'aute en virtut del qual s'estima la sol·licitud del benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes.

2. D'acord amb aquesta informació sobrevinguda, el batlle o el tribunal competent aprecia, mitjançant un aute motivat, si la persona beneficiària ha de continuar gaudint del benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes i en quines condicions. Aquest aute és susceptible de recurs en els termes que estableix l'apartat 5 de l'article 25.

3. Si la persona beneficiària ha experimentat un augment significatiu dels seus ingressos o de la seva situació patrimonial, el batlle o tribunal competent pot acordar el rescabament o el pagament de les prestacions rebudes.

4. Quan cessi la situació de violència econòmica a què fa referència l'apartat 3 de l'article 19, la persona beneficiària ho ha de comunicar al batlle o tribunal competent perquè deixi sense efecte, mitjançant un

aute, el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes i acordi, si escau, el rescabament o el pagament de les prestacions rebudes. Aquest aute s'ha de notificar a totes les parts interessades.

Article 28. *Revocació*

1. La declaració errònia i la falsedat de les dades i la informació facilitada, com també l'ocultació de les dades o la informació necessàries per part de la persona beneficiària, donen lloc a la revocació immediata del benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes, sense perjudici de les responsabilitats penals que se'n puguin derivar.

2. La revocació la decideix el batlle o el tribunal competent mitjançant un aute en què estableix l'obligació de rescabalar o pagar les prestacions rebudes. Aquest aute és susceptible de recurs en els termes que estableix l'apartat 5 de l'article 25.

Article 29. *Remuneració*

1. Els honoraris de l'advocat que hagi prestat la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes, que es vehicula en tots els casos en virtut del torn d'ofici que correspongui, són abonats pel Govern a càrrec dels pressupostos generals de l'Estat, a través del ministeri encarregat de la justícia, d'acord amb els barems i les tarifes que figuren a l'annex 4 d'aquest Reglament.

El Govern no pot reclamar el pagament efectuat a l'advocat en concepte d'honoraris a la persona defensada i assistida, i l'advocat tampoc no li pot reclamar un complement eventual d'honoraris, sense perjudici del que estableixen els apartats 2 i 3 de l'article 30.

2. Les condicions i el procediment per a la remuneració dels honoraris de l'advocat que hagi prestat la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes estan subjectes a les disposicions dels apartats 3 i 4 de l'article 15.

3. En el cas que l'advocat hagi de prestar la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes en el marc d'un macrojudici, se satisfà una suma degudament establerta per conveni signat entre el ministeri encarregat de la justícia i el Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra.

S'entén per *macrojudici* el judici que se celebra en el marc d'un procediment judicial penal en el qual hi ha involucrades un gran nombre de persones acusades de delictes greus, que comporti un gran volum de sumari i que com a mínim requereix, per a la celebració de la vista oral, que es duguin a terme més de vint (20) sessions diàries. En el cas que no s'arribi a un acord entre el ministeri encarregat de la justícia i el Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra per un determinat macrojudici, aquest darrer s'ha de remunerar segons el que s'estableix als dos apartats anteriors d'aquest article.

Article 30. *Rescabament*

1. En cas que la resolució ferma que posi fi al procés en el marc del qual s'ha atorgat el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes faci un pronunciament sobre les costes processals a favor de la persona beneficiària d'aquest dret, la persona condemnada al pagament de les costes ha de satisfer al Govern els honoraris de l'advocat que hagi defensat i assistit la persona beneficiària, d'acord amb els barems i les tarifes que figuren a l'annex 4 d'aquest Reglament, així com els honoraris i les despeses derivats de les prestacions que estableix l'article 23.

L'advocat que hagi defensat i assistit la persona beneficiària ha de reclamar a la persona condemnada el pagament de les costes i els imports corresponents als conceptes esmentats al paràgraf anterior i retornar-los al Govern en el termini dels quinze dies hàbils següents a la data en què siguin satisfets per la part deutora. D'altra banda, l'advocat designat pot reclamar igualment a la persona condemnada el pagament de les costes i el complement d'honoraris que correspongui, sempre que l'import total dels honoraris s'ajusti a les normes orientadores establertes pel Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra.

2. En cas que la resolució ferma que posi fi al procés en el marc del qual s'ha atorgat el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes faci un pronunciament sobre les costes processals en detriment de la persona beneficiària d'aquest dret, aquesta persona no ha de satisfer els honoraris de l'advocat que l'hagi defensat i assistit, ni els honoraris ni les despeses derivats de les prestacions que estableix l'article

23, els quals són abonats pel Govern, ni el complement d'honoraris a què fa referència el segon paràgraf de l'apartat anterior, llevat que dins dels tres anys següents a la finalització del procés la seva situació econòmica hagi millorat.

Es presumeix que la seva situació econòmica ha millorat si en el període esmentat té uns ingressos que tripliquen els llindars establerts a l'article 20 o la seva situació patrimonial ha augmentat significativament.

A l'efecte del que preveu aquest apartat, la persona beneficiària ha d'informar el Govern sobre qualsevol millora sobrevinguda de la seva situació econòmica que tingui lloc durant els tres anys següents a la data de fermesa de la resolució que posi fi al procés en el marc del qual s'ha atorgat el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes.

3. En cas que la resolució ferma que posi fi al procés en el marc del qual s'ha atorgat el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes no faci imposició de les costes processals, però en resulti una obligació de pagament a favor de la persona beneficiària d'aquest dret, aquesta darrera ha de satisfer els honoraris de l'advocat que l'hagi defensat i assistit, d'acord amb els barems i les tarifes que figuren a l'annex 4 d'aquest Reglament, els honoraris i les despeses derivats de les prestacions que estableix l'article 23, i el complement d'honoraris a què fa referència el paràgraf segon de l'apartat 1, sempre que globalment no superin una tercera part de la quantitat total que hagi percebut efectivament arran del procés. Si l'import global dels honoraris i les despeses excedeix aquesta tercera part, se satisfan en l'ordre que s'ha assenyalat fins que s'arribi a la tercera part esmentada.

La persona beneficiària ha d'acomplir l'obligació de pagament al Govern esmentada al paràgraf anterior en el termini màxim de sis mesos a comptar de la data en què s'hagi acomplert definitivament l'obligació de pagament al seu favor. Tanmateix, l'advocat designat, i el saig, si ha intervingut en l'execució de la resolució, han de notificar al Govern el compliment de l'obligació de pagament a favor de la persona beneficiària.

4. En tots els casos, la resolució ferma que posi fi al procés en el marc del qual s'ha atorgat el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes s'ha de comunicar al Govern als efectes indicats en aquest article.

Disposició derogatòria

Queden derogats el Reglament del dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades, aprovat pel Decret 20/2024, del 17 de gener del 2024, i qualsevol disposició de rang igual o inferior que s'oposi al que estableix aquest Reglament.

Cosa que es fa pública per a coneixement general.

Andorra la Vella, 19 de març del 2025

Xavier Espot Zamora
Cap de Govern

Annex 1. Sol·licitud de defensa i assistència tècnica lletrades pels torns d'ofici

Govern d'Andorra

Consell Superior de la Justícia
Principat d'Andorra

Annex 1

Sol·licitud de defensa i assistència tècnica lletrades pels torns d'ofici

1. Dades de la sol·licitud

Tipus: ☐ Civil ☐ Penal acusació particular ☐ Administratiu ☐ Homologació acord mediació
☐ Denúncia Policia violència domèstica ☐ Denúncia Policia violència de gènere ☐ Altres

Número de procediment:

Motiu de la sol·licitud:

2. Dades de la persona que sol·licita

Nom i cognoms: NIA:

Data i lloc de naixement:

Núm. de passaport/DNI: Nacionalitat:

Tipus de document d'immigració:

Número: Vàlid fins al dia:

Professió: Lloc de treball:

Adreça:

CP i població:

Adreça electrònica: Tel. fix/mòbil:

Actua: ☐ En nom propi ☐ En representació de:

3. Data i signatura

Lloc i data:

Signatura de la persona que sol·licita

Legislació aplicable

- Llei 29/2021, del 28 d'octubre, qualificada de protecció de dades personals.
- Decret 91/2025, del 19-3-2025, d'aprovació del Reglament del dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades.

Annex 2. Sol·licitud de defensa i assistència tècnica lletrades gratuïtes

Govern d'Andorra

Consell Superior de la Justícia
Principat d'Andorra

Annex 2

Sol·licitud de defensa i assistència tècnica lletrades gratuïtes

1. Dades de la sol·licitud

Tipus: ☐ Civil ☐ Penal encausat ☐ Penal processat ☐ Penal acusació particular ☐ Administratiu
☐ Homologació acord mediació ☐ Denúncia Policia violència domèstica
☐ Denúncia Policia violència de gènere ☐ Altres

Número de procediment:

Motiu de la sol·licitud:

2. Dades de la persona que sol·licita

Nom i cognoms: NIA:
Data i lloc de naixement:
Núm. de passaport/DNI: Nacionalitat:
Tipus de document d'immigració:
Número: Valí fins al dia:
Professió: Lloc de treball:
Adreça:
CP i població:
Adreça electrònica: Tel. fix/mòbil:
Actua: ☐ En nom propi ☐ En representació de:

3. Composició de la unitat familiar

Cònjuge/parella

Nom i cognoms:
Professió:

Nom i cognoms dels altres membres

Professió

.....
.....
.....
.....

Hi ha algun membre de la unitat familiar amb discapacitat? ☐ No
☐ Sí (especifiquen-ho):

4. Dades econòmiques dels membres de la unitat familiar¹

Ingressos corresponents al darrer any civil a la demanda

- Ingressos procedents de salaris		euros
- Ingressos procedents de pensions de la CASS		euros
- Ingressos procedents d'organismes públics nacionals		euros
- Ingressos procedents de les pensions d'aliments/compensatòries:	Cobrades:	euros
	Pagades:	euros
- Ingressos procedents de les rendes d'assegurances de vida, invalidesa i similars:		euros
- Ingressos procedents de les activitats econòmiques:		euros
- Ingressos procedents de les rendes dels actius financers:		euros
- Ingressos procedents de la tinença d'accions o participacions en societats mercantils:		euros
- Ingressos procedents de les rendes per propietat:		euros
- Ingressos procedents de pensions d'organismes privats nacionals:		euros
- Ingressos procedents de pensions d'organismes privat o públics estrangers:		euros
- Altres ingressos (especifiqueu-ne l'origen):		euros

Despeses:

- [illegible]

Béns patrimoniais:

- Disposen d'immobles de propietat (*exclouï'n l'habitatge habitual*): ☐ No ☐ Sí (valoració) euros
- Disposen de finques no urbanitzables: ☐ No ☐ Sí (valoració) euros
- Disposen de finques urbanitzables/urbanes: ☐ No ☐ Sí (valoració) euros
- Disposen de vehicles: ☐ No ☐ Sí (valoració) euros

1. Cal presentar la documentació acreditativa dels ingressos i despeses declarats.

5. Declaració, data i signatures

DECLARO que totes les dades són certes i que estic assabentat/ada que una falsedat o una omisió eventual en aquest document pot donar lloc a la revocació immediata del benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes, sense perjudici de les responsabilitats penals que se'n puguin derivar.

Lloc i data:

Signatura de la persona que sol·licita

Signatura del membre de la unitat familiar major de 18 anys

Signatura del membre de la unitat familiar major de 18 anys

Signatura del membre de la unitat familiar major de 18 anys

Signatura del membre de la unitat familiar major de 18 anys

Documentació general que s'ha d'adjuntar

- ☐ Passaport/DNI de la persona sol·licitant i de la resta dels membres que configuren la unitat familiar
- ☐ Document d'immigració de la persona sol·licitant
- ☐ Certificat de convivència de la unitat familiar, expedir pel comú, a la data de presentació de la sol·licitud.
- ☐ Certificat de naixement, literal o en extracte, de cadascun dels fills que configuren la unitat familiar
- ☐ Quan sigui el cas, document acreditatiu de la separació (*resolució judicial o conveni de separació*) referent a la guarda i custòdia dels fills
- ☐ Quan sigui el cas, acreditació de discapacitat reconeguda per la Comissió Nacional de Valoració (CONAVA)
- ☐ Extracte de punts de la CASS del sol·licitant, el cònjuge o la parella de fet i els familiars de fins a segon grau de consanguinitat amb qui visqui (*darrer any*)
- ☐ Extractes bancaris del sol·licitant, el cònjuge o la parella de fet i els familiars de fins a segon grau de consanguinitat amb qui visqui (*darrer any*)
- ☐ En casos de persones jurídiques, empresaris i autònoms, compte de pèrdues i guanys de l'any natural anterior
- ☐ Justificants de totes les rendes que obtingui el sol·licitant, el cònjuge o la parella de fet i els familiars de fins a segon grau de consanguinitat amb qui visqui (*darrer any*)
- ☐ Posició global del compte, o detall de la posició, o composició de cartera valorada
- ☐ Rebuts d'ingressos i despeses, del darrer any, que no figurin en els extractes de comptes.
- ☐ Quan sigui el cas, un informe de valoració dels béns immobles, emès per un expert independent, en un període no superior a un any abans de la presentació de la sol·licitud.
- ☐ Quan sigui el cas, fotocòpia de la carta groga del/s vehicle/s i certificació emesa per un organisme oficial, indicant el valor del/s vehicle/s, en el moment de presentar la sol·licitud.

Legislació aplicable

- Llei 29/2021, del 28 d'octubre, qualificada de protecció de dades personals.
- Decret 91/2025, del 19-3-2025, d'aprovació del Reglament del dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades.

Annex 3. Remuneració de la defensa i l'assistència tècnica lletrades mitjançant els torns de guàrdia

1. Davant el Cos de Policia:

	Sense assistència	Amb assistència
Titular	227 euros	397 euros
Primer suplent	113 euros	255 euros

2. Davant els batlles i els tribunals:

	Sense assistència	Amb assistència
Titular:		
- Dies laborables	227 euros	397 euros
- Dies festius	113 euros	255 euros
Primer suplent	113 euros	255 euros

3. Defensa i assistència tècnica lletrades davant els batlles i els tribunals com a conseqüència de la defensa i l'assistència prèvies davant el Cos de Policia, en cas que no s'assumeixi la guàrdia com a titular o com a suplent: 170 euros.

4. Defensa i assistència tècnica lletrades a càrrec de la persona interessada, tant davant el Cos de Policia com davant els batlles i els tribunals: 45 euros.

Annex 4. Remuneració de la defensa i l'assistència tècnica lletrades mitjançant els torns d'ofici

1.

Processos civils:	
- Ordinari	624 euros
- Dret de persones i família	510 euros
- Abreujats, laborals i arrendaments urbans	397 euros
- Injuncions	227 euros
- Jurisdicció voluntària	113 euros
Procediment de tutela sumària	397 euros
Procediment de mesures de suport per a l'exercici de la capacitat	397 euros
Procediment d'adopcions	510 euros
Mesures d'assegurament de la prova i mesures cautelars	397 euros
Procediment per a la provisió de mesures de suport per a l'exercici de la capacitat	397 euros
Procediment per a l'internament involuntari amb finalitat terapèutica o internament voluntari	397 euros
Procediment d'exequàtur	397 euros
Processos administratius	397 euros
Processos penals:	
- Delictes majors (judici oral)	510 euros
- Delictes majors (ordenança penal)	170 euros
- Delictes menors (judici oral)	397 euros
- Delictes menors (ordenança penal)	113 euros
- Altres oficis i execucions penals acumulades	170 euros

2. En cas que la designació de l'advocat tingui lloc per primera vegada en període d'execució de la resolució judicial de què es tracti, o en cas que aquest període d'execució duri més de dos anys, se satisfà un import o un suplement, segons el cas, de 113 euros.

3. En cas que la defensa i l'assistència tècnica lletrades mitjançant el torn d'ofici revesteixin una complexitat excepcional, amb l'informe previ motivat de la Junta de Govern del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra, se satisfà un suplement de 340 euros.

4. En cas que el procés civil o administratiu finalitzi judicialment o extrajudicialment abans que es dicti sentència en la primera instància, o si la designació de l'advocat té lloc un cop s'ha iniciat aquest procés,

la remuneració establerta a la taula anterior es redueix proporcionalment, d'acord amb els percentatges següents: pel que fa al procediment administratiu, 60% per a la fase d'al·legacions, 25% per a la fase de proves i 15% per a la fase de conclusions; i pel que fa al procediment civil, 40% per a la fase d'al·legacions, 30% per a la fase d'audiència prèvia i 30% per a la fase del judici oral; en els judicis mancats d'audiència prèvia, 50% per a la fase d'al·legacions i 50% per a la fase de judici oral.

5. En cas que la defensa i l'assistència tècnica lletrades en el marc d'un procés penal cessin abans que finalitzi aquest procés, la remuneració es redueix proporcionalment d'acord amb el que decideixi la Junta de Govern del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra.

6. En el supòsit de seguiment d'una causa en la qual s'atorgui i homologui un conveni que formalitzi l'acord assolit mitjançant el Servei d'Atenció i Mediació prop de l'Administració de justícia en què s'hagi atorgat el benefici de la defensa i assistència tècnica lletrades gratuïtes, l'import total dels honoraris d'advocat és de 284 euros.